

CERKVENI GLASNIK

Izhaja zadnji teden v mesecu ZA TRŽIŠKO ŽUPNIJO Posamezna številka stane 2 Din.

Spomin vernih duš.

Zopet bodo zapeli zvonovi svojo otožno pesem in oznanjali spomin vernih duš —

Kakor neko domotožje se oglasi s pomnoženo silo v vseh spomin na ranjke — na dan vernih duš.

Naše misli hite k dragim, ki so odšli v večnost, prodrle bi rade steno, ki nas loči od njih in se objele z njimi v sladkem objemu. A zastoj bega naš duh po vsej zemlji in zaman izprašuje: — Kje ste dragi? — Njih, ki so odšli v večnost — ne uzre več — ne more objeti več. A vendar človeško srce jasno čuti: — vse vezi ne morejo biti pretrgane! Kakor mi na nje, tako tudi oni — onstran groba — niso pozabili na nas. Zemsko življenje je strto — a duh ni uničen —; srce je nehalo biti — a duša ni nehala ljubiti —. Ljubezen je večna!

In tako hitimo na pokopališče —! V bližini telesnih ostankov si budimo spomin in ljubezen in oboje se združi v upanje in molitev: Gospod, daj jim večni mir!

Kako lepa je katoliška vera o pokrnjenem življenju in o občestvu svetnikov. Človeškemu srcu odgovarjajo njeni nauki in nje obredi so izliv človeške narave.

Vera v posmrtno življenje je tako globoko ukoreninjena v vsem človeštvu, da jo najdemo pri vseh narodih. Le človek, ki je popolnoma zamoril plemenitost človeškega srca, le človek, ki se zarije samo v živalsko življenje in uživanje, more tajiti — posmrtnost!

Najlepši izraz občečloveškega prepričanja o posmrtnem življenju — daje katoliška vera. Združeni z Bogom bodo zveličani vekomaj srečno živeli. Onstran groba se bomo zopet videli, zopet združili v večni ljubezni. Kako krasen, kako tolažilen je ta nauk!

Vsi: verniki na zemlji — zveličani v nebesih — trpeči v očiščevanju — v vicah — tvorimo eno občestvo — eno družino, katere glava je Kristus. Ta vez med nami je vez družine, v kateri žive vsi skupno življenje, delajo, molijo in trpe vsi za enega, eden za vse. Prošnje in zasluge svetnikov pomagajo nam in vernim v vicah, naše molitve, naša dobra dela lajšajo in krajšajo trpljenje njim, ki niso šli v večnost popolnoma čisti. Vse veže ljubezen Kristusova.

Ta ljubezen naj nas vodi na dan vseh svetih in na dan vernih duš v cerkev in na pokopališče! Ta ljubezen bo krasila grobove ranjkih, a še bolj pomagala dušam z molitvijo, z odpustki in dobrimi deli. Ne ljubimo samo zemskih ostankov — ampak duše —, ki so odšle in čakajo na našo pomoč!

Neumrjočnost duše.

Da je človeška duša neumrjoča, to se pravi, da bo po smrti še in sicer večno živela, nas uči naša vera pa tudi naš razum.

Vsa naša vera bi bila prazna, če bi ne bilo posmrtnega življenja. Ko govori Gospod o poslednji sodbi, pravi: »In ti — pogubljeni — pojdejo v večno trpljenje, pravični pa v večno življenje.« Mat. 25, 46.

Poleg vere pa tudi človeški razum tako jasno govori o nesmrtnosti duše, da najdemo pri vseh narodih trdno prepričanje, da je posmrtno življenje. Paganski filozof in advokat Cicero takole piše o tem: »Če je prepričanje vseh izrek na-

rave, in ker so vsi ljudje povsod v tem edini, da s smrtjo ni vse končano, potem moramo tudi mi to verovati.«

Filozofija nam podaja polno dokazov za nesmrtnost človeške duše. Naj tu navedemo le enega iz človeške samoza-vesti: Zavedam se, da sem jaz vedno isti — da sem danes isti »jaz« kakor sem bil takrat, ko sem bil 5, 10, 20 itd. let star. Imel sem različne občutke, želje — a vedno se zavedam, da sem vedno isti »jaz«. Nasprotniki duhovne in neumrjoče duše trdijo, da to samozavedanje izvršuje snov — možgani. Znanost pa dokazuje, da se že v sedmih letih prenove vsa snov telesnega organizma, to se pravi: pred osmimi leti ni bilo v meni prav nič te snovi, ki jo imam danes. Ta snov, ki je danes v meni, se pač ne more zavedati, da je isti jaz kakor pred osmimi leti, ko je takrat sploh ni bilo.

Dokaz za posmrtno življenje so tudi pojavljanja mrtvih po smrti. Kaka mrtva žival se še ni nikdar prikazala po smrti, o ljudeh pa imamo polno zgodovinskih dokazov, da so se po smrti prikazali. O sv. Stanislavu imamo sodniško dokazano, da je poklical pred sodišče mrtvega iz groba, ki je po smrti pričal pred sodnijo. Klemens Hofbauer, ki je umrl 1820, se je prikazal poldrugo leto po svoji smrti znamenitemu dunajskemu pridigarju Cahariji Wernerju in mu napovedal smrt. Prvo adventno nedeljo l. 1822 je Caharija Werner to javno povedal na prižnici in je res par tednov za tem umrl. Sicer moramo biti s tem previdni, da ne verjamemo tako hitro kakim strahovom in govoričenju, da »hodi kdo nazaj« — vendar je pa res mnogo zgodovinskih slučajev jasno izpričajnih, ko so se umrli zopet pojavili in prikazali. Ko bi ne bilo posmrtnega življenja — bi to ne bilo mogoče.

Posmrtnost taje samo fisti, ki čutijo, da bo ista za nje — strašna!

Šola.

Kako dobra mati pripravlja svojega otroka na sv. spoved.

Le duhovnik, ki mu otrok pri spovedi na stežaj odpira svoje srce, ve, kako blagodejno vpliva na otrokovo nravnost dobra mesečna spoved. Kakor noč in dan sta si trok, ki se le redko približa spovednici in pa otrok, ki vsak mesec naredi obračun s svojo dušo. Prvi top v nravni občutljivosti, težko dostopen, zastaran v grobih surovstih, drugi pa ima ravno nasprotno jako jasno zavest krivde, mehko srce za kesanje. Morda je doma še celo otročji, v spovednici je neverjetno resen v svojih dušnih zadevah. Skoro ni lepšega na svetu, nego gledati ta mlada srca, kako se izkristalizujejo, čistijo . . .

Vendar se v tem navdušenju ne smemo preveč zanesti na otroka. Otroku treba vedno vodnika. Otrok še ni duševno samostojen. Zato ne začne ničesar sam od sebe! Nasprotno mu pride vsaka stvar hitro v vajo tako, da izvršuje svoje delo kar brez premisleka, nekam mehanično. Zelo pa je do- stopna otrokova duša za vsako lepo besedo svojega vodnika.

Vse to moramo upštovati tudi pri otroških spovedih. Vsaka dobra spoved zahteva skrbne priprave. In prav v tem oziru je za otroka največja nevarnost, da se namreč brez priprave približa spovedniku, vsaj brez zadostne priprave. Pomagati mu morajo njegovi vodniki: katehet, otrokovi domači, predvsem mati.

Katehet pripravlja na spoved otroke vsakokrat v šoli s primernim poukom in nagovori, potem posebej še v cerkvi s skupnim izpraševanjem vesti in molitvijo.

Vse to naj dopolnjuje doma mati. Prvič otrok nikdar prevečkrat ne sliši lepih opominov. Zakaj otroka se hitro vsaka stvar prime, pa tudi ravno tako tudi rada izgine. Drugič ima katehet pred sabo vedno celo tropo otrok najrazličnejših značajev, pa mora vse enako poučiti. To je samo neki bolj splošni pouk. Mati pa ima pred sabo samo enega otroka, ki ga lahko pripravi za spoved tako, kakor je potrebno ravno zanj, za njegov dušni položaj. To je posameznostni, individualni pouk, ki mnogo več zaleže nego splošni pouk.

Kako koristno je tedaj za otroka, če ga tudi mati pripravlja za sveto spoved. Ravno pri tem delu postane tudi mati vsaj nekoliko deležna one globoke sreče, ki jo uživa duhovnik, ki izpoveduje mlada srca.

Imamo navado, da mesečne otroške spovedi javno oznanjamo. Zakaj? Zato, da damo materam priložnost, naj tudi one pripravijo svoje otroke za sv. spoved. Dobra mati ne bo nikdar pozabila opomniti svojega otroka: »Ali si slišal oznanilo? Spet bo treba iti k spovedi!« In že ob tej priliki ga lahko opozori, naj ta teden premisli svoje grehe, naj se že pred spovedjo poboljša.

To je neizmerne važnosti za poznejša otrokova leta! S tem si mati pridobi nekako pravico, da sme otroka opominjati k spovedi, otrok pa se navadi poslušati svojo mater tudi glede spovednih zadev. Ko potečejo šolska leta, ko bodo otroku obledele katehetove besede, pa bo dovolj zalegla že sama materna beseda! Zakaj otrok se jo je naučil slušati že od mladih let. Ostal bo zvest mesečni spovedi tudi po šoli.

Pred spovedjo naj napravi mati z otrokom nekak obracun. To je najugodnejša prilika, da se resno pogovori s svojim otrokom o njegovih pogreških, mu jih osvetli tudi z nadnaravnih strani in ga slednjič pouči, kako naj se poboljša. Skrbna mati bo znala svojega otroka celo tako daleč pripeljati, da jo bo celo prosil odpuščenja in ji obljubil, da v prihodnje ne bo več tak. To je neprecenljive vrednosti za kesanje in trdni sklep pri spovedi. S koliko resnostjo, s kako notranjo boljo, s kako dobro voljo opravi tak otrok sv. zakrament!

Razume se, da skrbna mati nikdar ne bo pozabila svojega otroka vsakokrat posebej opozoriti na spodobno, resno obnašanje, predno dide v cerkev!

Po spovedi bodi mati otroku izredno dobra. Otrok naj ji bere že iz oči in obraza, kako se veseli, da si je njen otrok

spet očistil dušo. Otrok je po dobro opravljeni spovedi nehote vesel! Neka prijetna, mirna zavest mu priča, da je njegova duša čista. Kako dobro mu dene, če vidi, da se z njim vred veseli ljubeča mati. Kako ga utrjuje to materno veselje v dobri volji, da vedno hoče ostati čist in dober.

Resnični ljubezni ni nobena žrtev preveč. Mati, če res luči svojega otroka, ti tudi ne bo preveč ta trud v dušni prid svojih otrok!

Mesečna spoved. V soboto 8. nov. po šoli naj pridejo k sv. spovedi dečki III. in IV. razreda; v sob. 15. nov. dečki IV. b in V. razreda, Deklice IV. in III. b razr. imajo mesečno spoved v soboto 22. nov., deklice V. in III. a razreda pa v soboto 29. nov. Naslednjo nedeljo po spovedi je vsakokrat skupno sv. obhajilo po 8. sv. maši.

Za meščansko šolo je mesečno sv. obhajilo prvo nedeljo v mesecu za dečke, zadnjo za deklice.

Vestnik dobrodelnih ustanov.

Lepa navada starih Tržičanov je bila, da so se ob smrti svojcev radi spominjali revežev. Takoj po pogrebu so razdeljevali takozvane »prešce« (kruh in vino) med uboge. Osmi dan po sv. maši pa se je delila na župnem dvorišču revežem miloščina. Bogatini so v svojih testamentih volili zdatne svote v to, da so bili po obletnicah njih smrti bogato obdarovani risomašni njih sožupljani.

To je bila hvale vredna navada, le škoda, da se je opustila. Kaj pomaga ubogi duši onkraj groba sijajen pogreb, venci, petje in svetno veličastje? Miloščina reši smrti in ona je, ki čisti grehov in doseže usmiljenje in večno življenje, je rekel angel Rafael Tobiju in njegovemu sinu. To se pravi, da nam miloščina pridobi od Boga usmiljenje, da se grehov skesamo in spokorimo. Sicer sama iz sebe miloščina ne more izbrisati smrtnega greha, pač pa zadoščenje za storjene grehe z miloščino. Zato se ob spominu na smrt radi spominjamo ubogih in dajmo miloščino Vincencijevi konferenci in sirotam na Skali, one vedno moljo za dobrotnike. Ako pa kdo misli, da potrebuje posebne molitve, naj to pove in predstojništvo zavoda bo vse potrebno ukrenilo, da bodo gojenci pridno zanj molili.

a) **Vincencijeva konferenca** je prejela v pretečenem mesecu 9753.50 Din., izdala pa 8865.85 Din. Dnevno zavetišče poseča 56 otrok.

Karl Pirc:

Tržiški vzorniki.

Faričeva Mina. Pred menoj leži majhna pobledela podobica, ki predstavlja Jezusa, ki poti krvavi pot na Oljski gori, na drugi strani so zapisane besede: »V spomin na dne 29. 1. 1872 umrlo Mino s peterimi ranami.« Čudna je ta beležka, a še bolj čudno je življenje one, na katero se nanaša.

Mina Šmitek je bila hči posestnika p. d. Fariča v Tržiču. Dasi je bilo premoženje pri hiši, je morala 16 letna Mina že iz doma, ker je bila nestrpni mačehi v nadlego.

V Bohinju je služila in prav radi so imeli vedno veselo, delavno dekle. Rada je molila in kakor je sama pripovedovala, opravljala svojo večerno molitev v kakem kotičku, ko so vsi drugi v hiši že davno pospali. Zaradi te gorečnosti so jo hlapci in celo dekle pogosto zbadali in se z nje norčevali, a od njenega početja jo niso mogli odvrniti.

Tu se ji pripeti strašna nesreča. Na vislih stoji ji spodsne in tako nesrečno pade, da si zlomi hrbtenico. Nič več ni mogla stopiti na noge in neozdravljivo hromo so pripeljali k očetu v Tržič. Tu je ležalo mlado bitje, zapuščeno neprenehoma v postelji. Brez tuje pomoči niti nogi ni moglo preložiti. Poleg tega gorja pa je morala še vedno preslišati jadicovanje mačehi, kako da je odveč pri hiši.

Pa je vse to mirno in potrpežljivo prenašala in le v molitvi iskala utehe. Ljudje, ki se jim je pohlevna in tiha trpinka

smilila, so jo sicer često obiskali, a njih obiski in posvetno govoričenje ji je bilo bolj nadležno kot tolažljivo.

Pa gorja še ni bilo dovolj! Lotila se jo je neka čudna bolezen. Naredile so se ji namreč na čelu, rokah in nogah rane, ki so v gotovih presledkih močno krvavele. Obiskovalci, ki so to videli, si čudnega pojava niso mogli prav tolmačiti. Ugibali so sem in tja, naposled pa sklenili, da je stvar čudovita in da mora biti Mina svetnica. Še bolj so prihajali k bolnici in ji tudi prinašali običajno razna darila. To je bilo seveda mačehi silno všeč, zato je obiskovalce v njih mnenju potrjevala in spodbujala tako, da je stvar povzročala mnogo govorjenja po trgu.

Ko je župnik uvidel, da zadeva vzbuja pozornost, je kratkoma prepovedal vse obiske in Mini strogo naročil, da ne sme odsihmal sprejemati nikakih darov več. Dekle je radevolje ubogalo, mačehi pa to nikakor ni bilo pogodu. Začela je spletkariti in rohniti toliko časa, dokler se ni preselila Mina v drugo hišo, k svoji sestri Poloni, ki je potem obe prehranjevala z malim zaslužkom kot šivilja.

Pred mačeho je bil zdaj mir, govoričenja in sklepanja o čudni bolezni pa le še ni bilo konec, dokler ni posegla v zadevo svetna oblast.

Pričela se je stroga preiskava, zasliševalo in izpraševalo se je vse vprek, nekatere pregostobesedne ženske so se morale za njih klepetavost celo v ječi pokoriti, pa kaj gotovega se le ni dognalo. Končno je dobil zdravnik nalogo, da

Ker sta predilnica in tkalnica in gospod baron Born obljubila zdatne podpore, dobijo otroci delavcev omenjenih tvrdk v dečjem zavetišču brezplačno kosilo, ako deca redno poseča zavod.

Za vajenke v gospodinjstvu je še nekaj prostora. Pridne revne deklice se po okolnostih sprejmejo brezplačno.

Dne 5. oktobra popoldan se je zavod posvetil presv. Srcu Jezusovemu na slovesen način.

b) **Elizabetna konferenca** je imela dohodkov 148 Din., izdatkov pa 80 Din.

c) **Sv. Antona kruh** izkazuje v minulem mesecu dohodkov 127.75 Din., stroškov pa 45 Din.

Gospod I. Deu je daroval ob smrti svoje g. matere 300 Din. za reveže. Bog plačaj!

Oznanila za mesec november.

1. nov. sobota, zapovedan praznik vseh svetnikov. Sv. m. ob 6., 8.15. in 10. uri. Ob 6. in 10. z dvema blagoslovoma, ob 8.15 z enim blagoslovom, ob 10. peta sv. maša. Pop. ob 2.30 sv. rožnivenec in litanije.

2. nov. 21. nedelja po bink., zahvalna sv. m. ob 6., 8.15 in 10. Ob 6. in 10. sv. m. z blagoslovom, po deseti sv. m. zahvalna pesem. Z zahvalno nedeljo nas Cerkev opominja k zahvali Bogu za poljske pridelke in za vse prejete dobrote. Prva nedelja v mesecu: skupno sv. obhajilo za fante in može pri prvi sv. m. Pop. ob 2. uri rožnivenec in litanije, po litanijah pridiga, nato pete večernice za mrtve in odhod na pokopališče, tam poje pred kapelico sv. Križa pevski zbor žalostinke, nato je libera za verne duše. — Po avemariji — ob 5. uri — se molijo vsi trije deli rožnega venca za duše v vicah. — **Popolni odpustki** za verne duše v vicah se prejmejo od nedelje opoldan do pondeljka opolnoči vsakokrat, kadar kdo obiše kako cerkev ali javno ali napoljavno kapelo, moli tam v papežev namen in je prejel sv. zakramente. Sv. obhajilo za te odpustke se prejme lahko na vernih duš dan ali pa na praznik vseh svetnikov. Sv. spoved se lahko opravi v osmini prej, kdor pa hodi skoro vsaki dan k obhajilu, temu za ta odpustek ni potrebno še posebej k sv. spovedi. Ti odpustki so samo za verne duše v vicah. Ljubezen do ranjkih naj nas nagiblje, da pridobimo za nje kolikor mogoče dosti teh odpustkov.

3. nov. pond. spomin vseh vernih duš. Sv. maše se prično ob 5. zj. Ob 6. je orglana sv. maša; ob 7.15 se prično velike

bolnico preišče in poda svoje mnenje. Ta se je dolga časa trudil, obiskoval bolnico ob raznih dnevnikih časih nepričakovano in preiskoval ter slednjič moral ugotoviti, da bolnica ne slepari, marveč je resnično na čuden način bolna.

Oblastvo je nato preiskavo ustavilo in pustilo Mino v miru, ne tako pa neka pritajena klika malovrednih prostomislecev.

Naravnost neverjetno je, s kako strastjo so ti suroveži besneli napram nedolžni žrtvi. Med drugim so na skrivem po ogleduhih pazili na Minine obiskovalce, da so jim potem pošiljali anonimna pisma, v katerih so jim žugali s požigom in umorom, ako ne opuste nadaljnih obiskov.

Umevno, da je to žuganje ljudi zelo prestrašilo, zlasti ker so se začeli v Mininem stanovanju pojavljati razni tuji, sumljivi ljudje, ker je nekoč napadel bolnico neznan človek z namenom, da bi ji s sekuro glavo razklal in ker je končno kot posledica pretilnih pisem v resnici izbruhnil v župnišću požar.

To je zaleglo, vse kar se še ni poprej odmaknilo vsled prejšnjih sodnih preiskav; se je ali iz strahu, ali vsled obrekovanja zdaj obrnilo od uboge zapuščene, da še celo mal zaslužek, kar je prislužila sestra kot šivilja, jima je bil odvzet. Le malo značajnih, neustrašenih oseb je še ostalo, ki so sestrama izkazovali naklonjenost in za nji toliko skrbele, da ste ostale pod streho in niste gladu umrle.

bile, nato slovesna sv. maša zadušnica, odhod na pokopališče, kjer bo libera pred kapelo sv. Križa. Zvečer ob 7. uri rožnivenec in litanije.

6. nov. petek, prvi petek v mesecu ob 6. uri zj. sv. m. z blagoslovom.

9. nov. 22. ned. po bink. Sv. maša ob 6., 8.15 in 10; pop. ob 2. kršč. nauk in litanije.

16. nov. 23. ned. po bink. Služba božja kakor 22. ned. po bink.

19. nov. Sv. Elizabeta. Ob 6. sv. m. za Elizabetno konferenco.

23. nov. 24. ned. po bink. Služba božja kakor 23. ned. po bink.

Dekliška Mar. družba. Shod v nedeljo 9. nov. po litanijah, skupno sv. obhajilo v nedeljo 23. nov., ura molitve v ned. 16. nov. ob pol dveh pop., dekliški večeri 13. in 27. nov.

Ženska Mar. družba. Shod 16. nov., molitvena ura v ned. 23. nov. po litanijah.

Mladiška Mar. družba. Shod 16. nov., skupno sv. obh. v ned. 2. nov.

III. red. 1. mesečni shod z vesoljno odvezo: 1. nov. po večernicah; 2. proslava sv. Elizabete: dne 19. nov. ob tričetrt na 6 zjutraj orglana sv. maša z nagovorom, s skupnim sv. obhajilom in vesoljno odvezo; 3. mesečna sv. maša za umrle tretjerednike: 4. nov. ob 6. uri zjutraj; 4. vesoljna odveza: 23. nov. in 30. nov., obakrat po večernicah; 5. ura molitve pred sv. R. T.: četrto in peto nedeljo (23. 11. in 30. 11.) po večernicah; 6. v soboto 29. 11. se prične v cerkvi sv. Andreja trtejeredniška devetdnevna na čast Brezmadežni. 7. Mesečna odborova seja: 23. nov. po večernicah v kaplaniji.

Razno.

Mašne knjižice »Pri Jezusu« se dobe v župni pisarni po 9 Din.

Za grobarja je nastavljen Zavelcina Alojzij. Od izkopanega groba plačujejo — naravnost njemu — stranke sledečo takso: Od otroškega groba 15 Din., od pogreba z enim duhovnom 20 Din., z dvema duhovnoma 30 Din., od pogreba s tremi duhovniki 40 do 50 Din.

Mrliča v hiši je treba naznaniti mrliškem ogledniku, da ta uradno konstatira smrt in sestavi mrliško ogledni list, ki ga je treba prinesiti pred pogrebom župnemu uradu. Mrliški ogledniki v župniji so: za Tržič g. dr. Vučina, za Sv. Katarino

Čudno se nam danes zdi, kako je bilo mogoče, da se s toliko rafinirano hudobijo zvezana gonja mogla uprizoriti napram taki hromi, bolni revici, proti nedolžni osebi, ki se braniti ni mogla. A pomisliti moramo, da je bilo to le sredstvo in pretveza, glavni namen hudobnežev je bil, izpodrinuti gorečega župnika in s tem zadati udarec sv. Cerkvi.

Da je bilo res tako, se izvidi iz dejstva, da je, ko je kmalo nato odšel župnik Košir iz Tržiča, prenehalo vse hudobno preganjanje bolnice.

Preganjanja je bilo konec, trpljenja pa še ne. Zakaj z župnikovim odhodom je zgubila revica edinega, ki je njeno bol poznal, kateremu je lahko potožila in kateri jo je znal potolažiti.

Sedem let je morala še preživeti v tej zapuščenosti. Vendar pa ni nikoli tožila, marveč prej ko slej udano nosila svoj veliki križ in molila za svoje nasprotnike, dokler ni Bog tiho in udano trpinko poklical k Sebi, koder uživa zaslužno plačilo za vse iz ljubezni do Njega potrpežljivo prestano gorje.

Svetnega spomenika nima, niti groba ne, ker pelje črezenj pot od cerkvenih stranskih vrat.

Pa čemu tako življenje? Take nedolžne žrtve, kakor naša Mina, so pač odvodniki jeze božje, ki s svojim trpljenjem zadostujejo za hudobijo sveta in z njim odvrtačo jezo božjo.

(Dalje prihodnjič.)

Gr. Soklič, za Sv. Ano Matevž Kavar, za Bistrico Franc Mokorel. Župnemu uradu se takoj naznani mrliča, da se določi čas in razred pogreba. Cerkovniku naj vsaka stranka sama naroči mrliški zvon in razred pogreba.

Mrliči se pokopujejo v vrsti tako, da se v vsaki vrsti grobov znova pokopuje oziroma prekopuje po 10—12 letih. Vsak grb ima namreč svojo vrsto in številko. Vrste grobov so zapisane na pokopališkem obzidju ob cesti k sv. Katarini, številka groba se pa določi, če se šteje od srede pokopališča — od pota — proti zidu. Prvih deset let po prekopu se mrliča ne prekoplje. Po desetih letih se pa lahko prekoplje, ko pride vrsta do njega. Ako pa sorodniki žele, da se kak grob ne prekoplje, ga lahko odkupijo za deset let. Taka odkupnina znaša za deset let 50 Din. Pri vsakem pogrebu se plača med pogrebnimi stroški župnemu uradu mal prispevek za grob in sicer 4 Din, 15 Din, ali 20 Din, kakor je pogreb z enim, dvema ali tremi duhovniki. Ta denar se steka v pokopališki fond, s katerim se vzdržuje župnijsko pokopališče.

Padli in umrli vojaki v svetovni vojni. Upamo, da sčasoma napravimo spomenik vojnim žrtvam iz naše župnije. V ta namen je potrebno, da se zbera imena vseh župljanov, ki so v vojni ali padli na bojišču ali pa so umrli pri vojakih v zaledju ali ujetništvu. Tu prinašamo imena onih, o katerih je župnemu uradu dosedaj znano, da so umrli v svetovni vojni. Ako katerega ni v tem seznamu, naj sorodniki sporoče župnemu uradu. Do sedaj so župnemu uradu znane sledeče žrtve svetovne vojne: 1. Ahačič Franc, 2. Ahačič Jožef, 3. Dobrin Jakob, 4. Dobrin Janez, 5. Dobrin Franc, 6. Dovžan Gašper, 7. Dolinar Janez, 8. Dobrin Janez, 9. Dolenc Janez, 10. Dobrin Janez, 11. Dovžan Miha, 12. Dolenc Franc, 13. Erloh Jožef, 14. Erloh Franc, 15. Ferjan Franc, 16. Jelenc Janko, 17. Jazbec Luka, 18. Janežič Ivan, 19. Janc Franc, 20. Kovčič Jakob, 21. Kosmač Ivan, 22. Kogoj Friderik, 23. Koder Franc, 24. Kavar Primož, 25. Kavar Primož (?! sorodniki naj se zglasijo), 26. Klemenc Kristjan, 27. Košir Valentin, 28. Kališnik Ignac, 29. Košir Simon, 30. Meršol Jožef, 31. Mally Peter, 32. Meglič Andrej, 33. Mokorel Franc, 34. Meglič Jožef, 35. Neuer Robert, 36. Napret Urban, 37. Ovsenek Anton, 38. Oman Matija, 39. Pernuš Jakob, 40. Papov Janez, 41. Pichler Miha, 42. Primožič Jakob, 43. Rabič Ignac, 44. Režek Franc, 45. Ročnik Aleš, 46. Rozman Janez, 47. Rus Gustav, 48. Srečnik Ivan, 49. Slapar Pavel, 50. Sterniša Janko, 51. Schwikert Vilko, 52. Sajovic Matija, 53. Sitar Franc, 54. Stöckler Henrik, 55. Štefe Andrej, 56. Šarabon Franc, 57. Tavčar Ivan, 58. Tavčar Vinko, 59. Teuerschuh Konrad, 60. Tomazin Kristjan, 61. Tišler Urban, 62. Wilfan Janez, 63. Vuk Anton, 64. Vuk Janez, 65. Golmajer Gašper.

Umrli farani v letu 1924. Raitharek Karl 72 let, Brejc Jožefa 8 mes., Erlah Marija 19 let, Prosen Darinka 11 let, Perko Avguštin 5 mes., Engelsberger Valerija 25 let, Pribil Marija 35 let, Ceme Marija 68 let, Novak Angela 26 let, Vilfan Marija 77 let, Arh Valentin 67 let, Meglič Blaž 1 mes., Valjavec Polona 80 let, Grašič Egidij 7 mes., Ahačič Pavel 9 mes., Balantič Marija 51 let, Ahačič Janez 7 mes., Selko Henrik 8 mes., Kopač Jože 1 mes., Praprotnik Joško 1 mes., Meglič Margareta 2 let, Valentin Brovc 33 let, Kuhar Marija 63 let, Poschinger Anton 4 mes., Šnabl Jurij 67 let, Primožič Uršula 81 let, Meglič Alojzija, Omejc Franc 39 let, Hudolin Franc 50 let, Tribušon Peter 14 dni., Kalan Alojzij, Markič Marjan 19 dni, Polajnar Marjeta 63 let, Dovžan Marija 70 let, Dacar Ivana 19 let, Gros Alojzij 61 let, Stegnar Frančiška 13 let, Zaletel Ivana 56 let, Kokalj Katarina 69 let, Praprotnik Marija, Ovsenek Janez, Meglič Jožefa 65 let, Ovsenek Marjeta 69 let, Ovsenek Marjeta 15. sept., Primožič Jakob 23. sept., Tišler Matija 1. okt., Pernauš Marija 3. okt., Veternik Borislav 7. okt., Smolej Peter 7 okt., Deu Marija 7. okt. N. p. v m.

Listnica uredništva. Prva številka Cerkvenega glasnika je bila zelo ugodno sprejeta, vseh 550 izvodov je bilo v dveh dneh razprodanih. Novemberska številka je tiskana v 700 iz-

vodih. Nekaterim se zdi Cerkveni glasnik drag — 2 Din. — z ozirom na njegov obseg. Res je nekoliko drag, ker se ga malo tiska, ko bi se ga še enkrat toliko tiskalo, bi bil polovico cenejši. Vendar pa mislimo, da dva dinarja ne bo preveč na mesec za družino. Cerkveni glasnik bodo — kakor zadnjič — prodajali po hišah določeni poverjeniki, poleg tega se bo prodajal še pred cerkvijo, pri vratarju v predilnici in v trgovinah g. Fride Ahačič in Frančiške Markič. G. K. C. je daroval za tiskovni sklad Cerkvenega glasnika 100 Din. Iskrena hvala!

Shranite vsako številko Cerkvenega glasnika. V njem bo polagoma popisana vsa zgodovina tržiške župnije in vse važnejše cerkvene kulturne ustanove. Par letnikov boste dali skupaj vezat, pa boste imeli v družini zanimivo zgodovino župnije, ki jo boste vedno radi brali.

Karl Pirc:

Alozij Košir

tržiški župnik od leta 1851 do 1868.

Rodil se je v Planini pri Rakeku 25. marca 1815, posvečen je bil v mašnika 12. avgusta 1838. Nato je bil nastavljen za kaplana v Kranju, kjer je ostal 14 let. V Kranju je bil dvakrat dekanjski upravitelj.

V Tržiču je prevzel župnijo precej zanemarjeno.¹ Ko je hotel napraviti red, je naletel na hud odpor, vsled česar je postal tako malodušen, da je že prvo leto hotel zapustiti župnijo. Ves žalosten odpre nekoč nabožno knjigo in na prvi hip zapazi v njej besede sv. Frančiška Saleškega: »Na eno samo žlico medu se vjame več muh, kakor na cel sod jesija. To je, z dobrotu se več opravi, kakor s strogostjo.« Te besede so mu jako ugajale, jel se je po njih ravnati in kmalu ga je bila zgolj dobrotu.

Načeloma je skušal pridobiti za dobro stvar v vsaki rodbini vsaj eno osebo, češ, če to pridobim, bo ona za seboj potegnila celo družino. Zato se je zavzel posebno za matere in pa dobre nepokvarjene dekleta, v prvi vrsti izobražene mladenke boljših slojev, katerim je zoveril posebno misijonsko delo. Tačas namreč med Slovenci še ni bilo nabožnih listov, dobili so se samo nemški mesečniki, katere je gospodičnam priporočal. Kar so ondi brale so pa po njegovem navodilu morale tolmačiti drugim tako, da so se dobre misli najhitreje razširjale po celi župniji.

Priporočal je pogosto sv. obhajilo, vpeljal več cerkvenih pobožnosti, zlasti Alojzijeve nedelje in majnikovo pobožnost, ki je bila takrat še celo v Ljubljani novost. Ustanovil je škapulirsko bratovščino in vpeljal Apostolstvo Srca Jezusovega.

Pri cerkvi je preredit staro zakristijo v kapelico Škapulirske M. B., sezidal novo podružnico sv. Andreja,² razširil menja, je še danes v župnem arhivu ohranjen. prvič pokopališče, napravil novo mrtvašnico, speljal novo cesto k sv. Jožefu in ondi postavil nov mramornat oltar.

Prav pridno je obiskoval bolnike in dasi sam vedno v denarnih stiskah, rad podpiral reveže. Med drugim je vzel k sebi malo siroto, jo vzgajal in z vsem preskrboval, dokler ni dorasla in se z nekim učiteljem poročila.³ Mnogo let je skrbel za nadarjenega dijaka Martina Meš. Ko je dotični postal mašnik, mu je napravil sijajno novo mašo, dasi takrat že nj več bival v Tržiču. Žal je novomašnik kmalu na to na sušici umrl. Njegov nagrobni spomenik se nahaja na tržiškem pokopališču.

(Konec prihodnjic.)

¹ Prejšnji župnik Janez Fink se ni dobro razumel s Tržičani. Odšel je brez slovesa na tihem za »Virjami« in šele na »Hofnarci« sedel v voz. — Samo trije so bili (Marija Pogačnik, Marija Mali in Peter Mihelič, mizar), ki so vsak mesec prejemali sv. zakramente, vsi drugi župljani so večinoma opravili samo velikonočno spoved. Redki so bili, ki so stopali vsake kvatre k sv. obhajilu.

² Slavnostni govor, ki ga je imel ob priliki polaganja temeljnega ka-

³ Dotična živi še danes v Ljubljani kot vdova.